



AILE EĞİTİMİ

► **Aile;**

- ❑ *Evlilik ve kan bağına dayanan, karı-koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu, toplum içindeki en küçük birlik*
- ❑ *Toplumun temelini oluşturan en eski ve evrensel topluluk*
- ❑ *Bireyin yaşamında her zaman çok yönlü etkisini koruyan, tarihsel süreç içinde her toplumda, her zaman var olmuş, evrensel bir kurum*
- ❑ *Nüfusun yenilenmesini, kültürün sonraki kuşaklara taşınmasını sağlayan, ekonomik, biyolojik, toplumsal ve psikolojik fonksiyonları olan, bireyin duygu, davranış ve kişiliğinin temellerinin atıldığı en temel toplumsal kurum*

olarak tanımlanabilir.

Aile;

- ✓ Üyeleri arasındaki ilişkiler ve etkileşim yönünden sosyal bir grup,
- ✓ Sosyal ve ekonomik yönden bir birlik,
- ✓ Sosyal yaşamın temel göstergelerinden biri olarak bir örgüt,
- ✓ Üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması için sistematik kuralları bulunan sosyal bir kurum olarak görülebilir.

Aile türleri;

Hanede yaşayan kişi sayısına göre;

- Çekirdek aile
- Geniş aile
- Tek ebeveynli aile
- Çocuksuz aile
- Geçiş ailesi

Otorite biçimlerine göre;


- Ataerkil aile
- Anaerkil aile

Evlenme biçimlerine göre;

- Poligami
- Monogami
- Eşcinsel çiftlerin oluşturduğu aileler


Yerleşim yerlerine göre;


- Kırsal aile
- Kent ailesi
- Gecekondu ailesi
- Yurtdışında yaşayan aileler

- 
- Sosyo-kültürel normlar, ekonomik yaşam, üretim biçimleri, inançlar tüm toplumu etkilediği gibi, aile yapısı üzerinde de etkilidir. Ancak, ailenin türü, büyüklüğü ne olursa olsun her kültürde var olan toplumsal bir olgudur.


Bununla birlikte süreç içerisinde;


- ❖ Tarıma dayalı üretimden sanayi üretimine geçişle birlikte, mesleklerde farklılaşma ve çeşitlilik oluşmuş, üretim aile içinden diğer üretim odaklarına geçmiştir. Bu geçiş, doğumdan itibaren aile içinde kazanılan özelliklerle belirlenen statüden, bireysel başarılarla edinilen statüye geçişi sağlamıştır. Bu da beraberinde kadının üretime dahil olmasını, meslek edinimi ve eğitim düzeyindeki artışı, dolaylı olarak da ailedeki çocuk sayısı ile bağımsız bir yaşam isteğini beraberinde getirmiştir.

- 
- Bireyler geleneksel bir yaklaşımla daha önce belirlenmiş standartlara göre eylemde bulunmak yerine, kendi özgür iradelerine göre davranmayı istemişlerdir. Bu da beraberinde istediği yaşta, istediği kişiyle evlenmeyi, istediği mesleği seçmeyi, istediği gibi bir işte çalışmayı, istediği kadar çocuk sahibi olmayı getirmiştir.
 - Feodal toplumların görkemli ve kalabalık aile modelinde sanayileşme ile birlikte çözümler başlamış, çekirdek ailelerin sayısı artmıştır.
 - Boşanma oranlarındaki artış tek ebeveynli ailelerin sayısını arttırmıştır. Boşanma oranlarının pek çok toplumda artış göstermesinin sebebi;
 - aile içi iletişimin azalması,
 - birbirine uymayan cinsiyet rolleri,
 - farklı yaşam beklentileri,
 - evlilik yaşamının rutinleşmesi,
 - kadınların ekonomik bağımsızlıklarını kazanmaları,
 - kök aileye olan bağımlılıktaki azalma,
 - boşanan insanlara kurumsal ve sosyal desteğin artması olarak sıralanabilir.

- 
- Çalışma hayatında yer alan kadın sayısının artışı, çocukların bakım sorununu gündeme getirmiştir. Nitelikli bakım verenlere/ nitelikli okul öncesi eğitim kurumlarına ulaşma olanağı olmayan veya çocuğuyla geçiremediği zamanı telafi etmek adına hatalı ebeveyn tutumları sergileyen ailelerin çocuklarında davranışsal/uyum sorunlarının arttığı görülmüştür.
 - Teknolojinin insan yaşamına giderek daha çok girmiş olması, çocuklarda görülen teknoloji bağımlılığını ve bunun yarattığı, sağlık/sosyal/duygusal sorunları arttırmış, ebeveynlerin çocuklarının teknoloji ile olan yaşantılarını yönetme ve sınır koyabilmeleri açısından desteklenmeleri ihtiyacını doğurmuştur.

Teknoloji insanlara günlük hayatında birçok kolaylık ve daha yüksek bir yaşam kalitesi sunmakla birlikte, insanların sosyal yaşamlarının daralmasına ve sosyal etkileşimin azalmasına neden olmuştur. TV, internet ile daha fazla zaman geçiren ailelerin birlikte geçirdikleri zaman azalmıştır. Özellikle kendini ifade edemeyen, çekingen özelliğe sahip çocuklar için sosyal bağların zayıf olmasına yol açarak beraberinde başka sorunlara yol açmaktadır.

- 
- Ebeveynlerin özellikle büyük yerleşim yerlerinde doğal oyun alanlarının sınırlılığı, güvenlik vb gerekçelerle ev dışı ortamlarda akranlarıyla oynama imkanını yeterince bulamayan çocuklarıyla, çalışma zamanları ve evle ilgili günlük rutin sorumluluklardan arta kalan zamanlarda etkili zaman geçirme, etkili iletişim kurma, çocuklarına gelişimsel destek sunma konularında desteklenmesi gerekliliği doğmuştur.
 - Şiddet olaylarındaki toplumsal boyutta yaşanan artış, hem yetişkin ebeveynlerin, hem de mağdur/potansiyel şiddet uygulayıcısı olan çocukların farkındalıklarının artırılması ve eğitimsel olarak destek çalışmalarının yapılması gereğini doğurmuştur.
 - İç/dış göçün yarattığı uyum sorunlarıyla baş etme konusunda aileler daha fazla desteğe ihtiyaç duymuştur.
 - Ailelere sunulan hizmetlerdeki artışla birlikte aile bireylerinin yaşadıkları ekonomik, ilişkisel, duygusal, eğitimsel sorunlar karşısında nereye, ne şekilde başvuracakları, kamu ya da özel desteklerin neler ve ne şekilde olduğu, engelli/kronik hastalığı olan bir bireye sahip olma, boşanma, evlat edinme, yaşlı bakımı vb hususlarda hak ve sorumluluklarının neler olduğu konularında da bilgilendirilme ihtiyacı içindedirler.

- 
- Ailenin çocuğun erken dönemdeki çok yönlü gelişiminde, öğrenmesinde, davranışlarında, iletişim becerilerini kazanmasındaki rolü ile uzun vadedeki tüm etkileri göz önünde bulundurulduğunda, ailenin çocuğun gelişimine, öğrenmesine, eğitimine nasıl destek olacağı, ne tür uyarılar sunacağı, nasıl model olacağı konularında farkındalığını arttırmak önemli bir konudur.

sosyal beceriler

temel bilişsel beceriler

araştırmacı, sorgulayan, öğrenmeye istekli bir kişilik yapısı

empati

duygularının farkında olma ve ifade edebilme

çevresine ve canlılara duyarlı olma

sorumluluk alma ve yerine getirme

problem çözme

kitap okumaya karşı isteklilik..... . hepsi çocuğun erken yıllarda aile ortamında sunulan uyarılar ve modeller yolu ile kazandığı beceri/davranışlardır.



O halde;

Ailelerin tüm bu konularda eğitim çalışmaları yoluyla farkındalıklarının arttırılması, güçlendirilerek daha sağlıklı, başarılı, güçlü, özgüvenli nesillerin ve toplumun varlığına destek sunulması önemli bir husustur.

Bu da ancak **AİLE EĞİTİMİ** ile mümkün olabilir.

Kaynaklar

- ▶ Tuncer, N., Sak, R. & Şahin Sak, İ.T. 2016. Aile Eğitimi. 3. baskı. Vize yayıncılık, Ankara.
- ▶ Güler, T. 2010. Ailenin tanımı, tarihsel gelişimi ve aile çeşitleri. *içinde Anne Baba Eğitimi* (Ed.: T. Güler). s. 1-15. Pegem Akademi, Ankara.
- ▶ Aksoy, P. 2017. Aile içi ilişkiler ve iletişim. *içinde Aile Yaşam Dinamiği* (Ed.:G. Baran). s. 67-111. Pelikan yayınevi, Ankara.